REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

zeJN
zelena javna nabava

Poticanje nabave robe, radova i usluga sa smanjenim emisijama stakleničkih plinova u okviru Zelene javne nabave

studeni, 2022.

Barbara Fofić, dr.sc. Branka Pivčević Novak

Dunja Mazzocco Drvar, Višnja Grgasović

Uprava za klimatske aktivnosti

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Zašto je javna nabava u fokusu?

Tijela javne uprave su veliki potrošači i time imaju **veliku moć upravljanja tržištem!**

- 1,8 trilijuna EUR svake godine troši javna uprava EU-a (14% BDP-a EU-a)
- Udio u Hrvatskoj je 14,9% BDP-a

Cilj zelene javne nabave je iskoristiti tu moć i stvoriti veliku potražnju za zelenim proizvodima i uslugama što će potaknuti onda i razvoj takvih proizvoda i usluga

Potražnja ⇄ Ponuda

ZeJN
zelena javna nabava

Zelena nabava u privatnom sektoru

Kupovinom zelenih proizvoda i usluga:

- povećava financijsku efikasnost organizacije (ušteda energije, vode, resursa kroz nabavu štednih proizvoda)
- Podiže reputaciju kroz okolišno odgovorno poslovanje
- potiče se inovativna i održiva rješenja koja opet pridonose boljoj financijskoj efikasnosti
- Društveni i okolišni doprinosi (održivo poslovanje – smanjenje emisija CO2, zdrav okoliš, zdravlje građana/klijenata/turista…)
- Bolja vidljivost (zeleno je mainstream)

ZeJN
zelena javna nabava

Nove inicijative na razini EU osnažuju potrošače da biraju zelene proizvode i usluge!

Diljem EU se vode snažne kampanje koje su usmjerene na potrošače da biraju zelene proizvode i usluge

Consumer policy initiative

Sustainabele product policy initiative (Uredba o ekodizajnu)

Green claims initiative

Velika većina globalnih putnika – 87 % – kaže da želi putovati održivo, prema novom Izvješću o održivom putovanju koje je objavio Booking.com u čast Dana planeta Zemlje 22. travnja. Gotovo četiri od 10 (39%) potvrđuje da često ili uvijek to uspijeva; međutim, 48 posto navodi da nikad, rijetko ili samo ponekad uspijevaju putovati održivo, što sugerira da još uvijek ima dovoljno prostora da se namjere pretvore u djela, objavio je Booking.com.

ZeJN
zelena javna nabava

Turistički sektor i okolišni otisak

Hrvatska je ovisnija o prihodima od turizma u usporedbi sa svojim mediteranskim konkurentima.

Turistički prihodi zauzimaju značajan dio **BDP-a** koji spada među **najvećima u Europskoj uniji.**

Prema projekcijama UN-ovog Programa za okoliš na turizam otpada 8 % od ukupnih emisija CO2 na svjetskoj razini, a predviđanja su da će se te emisije udvostručiti do 2050. godine.

ZeJN
zelena javna nabava

Zelena javna nabava i turistički sektor

U mnogim slučajevima neodrživi turizam može ugroziti samu osnovu vlastitog uspjeha a to je zdrav okoliš.

Transformacija turističkih lanaca vrijednosti u niskougljicno i resursno učinkovito zahtijeva povećanje prakse održive potrošnje i proizvodne – Zelena javna nabava.

Osim okolišnih koristi (doprinosi smanjenju emisija CO2, štednja resursa, smanjenje onečišćenja vode, zraka, tla mora..); uključivanjem zelene javne nabave u svoje kupovne procese turistički sektor može prenijeti snažan signal i dodatno pokrenuti tržište održivih proizvoda i usluga.

ZeJN
zelena javna nabava

Zašto zeleno?

Primarni izvori utjecaja na okoliš diljem lanca vrijednosti turizma su:

- opskrba hranom i pićem (proizvodnja, obrada, priprema i zbrinjavanje hrane)
- osiguranje osnovnih komunalnih usluga vezanih uz vođenje objekata i pružanje ugodnog iskustva gostima (proizvodnja, distribucija i korištenje energije za temperaturna udobnost i osvjetljenje; čišćenje i održavanje objekata; odlaganje plastičnih proizvoda i ambalaže)

Globalno gledano, prehrambeni sektor je odgovoran za 60 % svjetskog gubitka bioraznolikosti, smanjenje 61 % riblje populacije, prekomjerno iskorištavanje 20 % svjetskih vodonosnika, te za između 21 i 37 % emisije stakleničkih plinova. Očekuje se da će se negativni samo povećati s rastom populacije.

Gubitak i otpad od hrane iznosi oko 1,3 milijardi tona godišnje, ili otprilike jedna trećina sve proizvedene hrane za ljudsku potrošnju diljem svijeta.

ZeJN
zelena javna nabava

Zelena (javna) nabava – jedno od rješenja

- ✓ Nabava lokalne sezonske hrane, bolje planiranje nabave, reduciranje ambalaže za dostavu hrane
- ✓ Nabava visoko učinkovitih klima uređaja (godišnje uštede u potrošnji energije, smanjene emisije CO2
- ✓ Nabava zelenih proizvoda i usluga za čišćenje (10 hrvatskih EU Ecolabel proizvoda od 3 proizvođača, 1 tvrtka koja pruža usluge čišćenja sa znakom EU Ecolabel)
- ✓ Nabava održivih alternativa jednokratnim predmetima od plastike
- ✓ Nabava visokoučinkovitih uređaja (perilice, sušilice, štedne žarulje….) koji štede resurse (energiju, vodu, kemikalije..)
- ✓ Nabava zelene električne energije
- ✓ Nabava održivog namještaja uz uslugu popravka
- ✓ Dizajniranje i izgradnja objekata po mjerilima ZeJN
- ✓ Održavanje javnih površina po mjerilima ZeJN
- ✓ Nabava tekstilnih proizvoda uz primjenu mjerila ZeJN
- ✓ Pružanje usluge dijeljenog transporta s niskim emisijama CO2 osoblju i gostima

ZeJN
zelena javna nabava

Zelena javna nabava i znak EU Ecolabel u sinergiji

Zelena javna nabava = potražnja za zelenim proizvodima i uslugama

⟷

zeleni proizvodi i usluge = oni koji nose znak zaštite okoliša kao što je to EU Ecolabel

Turisti sve više traže smještaj koji uključuje brigu za okoliš.

EU Ecolabel je europski znak koji pokazuje da se radi o zelenom proizvodu ili usluzi.

EK preporuča svojim zaposlenicima odsjedati u hotelima, koji imaju znak EU Ecolabel.

Hoteli i kampovi sa znakom EU Ecolabel mogu ponuditi ekološki prihvatljivu i vrlo kvalitetnu alternativu konvencionalnim hotelima i kampovima.

U HR znak EU Ecolabel je dodijeljen za:

- 6 kampova
- 1 hotel
- 1 toplice
- 1 OPG

EU Ecolabel ukupno u Hrvatskoj – 20 licenci za 34 proizvoda i 9 usluga turističkog smještaja.

EU Ecolabel
www.ecolabel.eu

Zelena javna nabava u Hrvatskoj

MINGOR kao nadležno tijelo za ZeJN vodi portal: http://www.zelenanabava.hr/

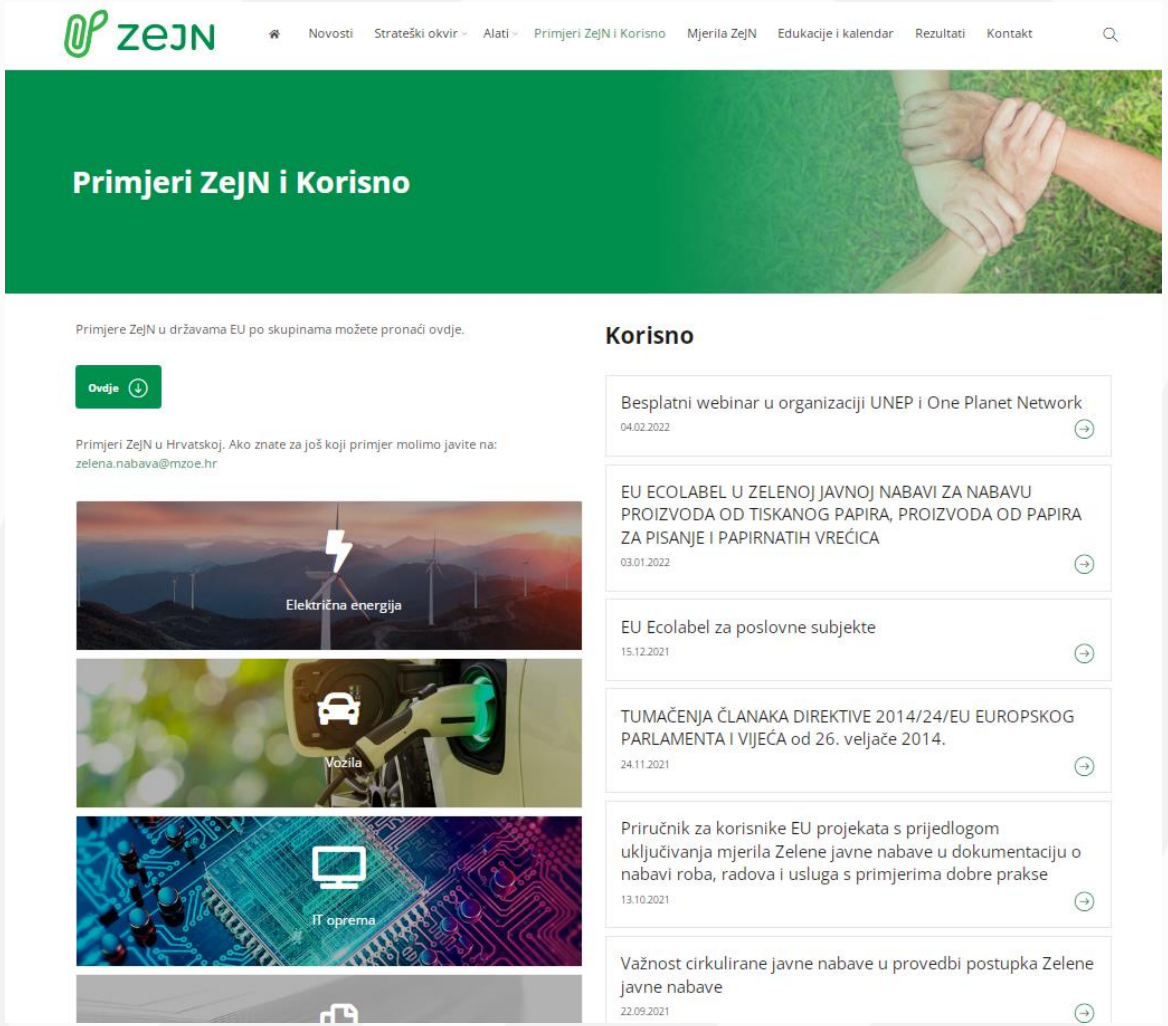

- helpdesk: zelena.nabava@mingor.hr
  Tel. + 385 1 3717261
- edukacije
- novosti
- modeli za izračun CO2
- primjeri dobre prakse

ZeJN
zelena javna nabava

Zelena javna nabava u Hrvatskoj

Zadnje statističko izvješće o JN u Hrvatskoj, 2021.:

- 10% zelenih nabava u ukupnom broju nabava

VRH šalje poruku o opredijeljenosti zelenim politikama:

- Odluka VRH o zelenoj javnoj nabavi u postupcima središnje javne nabave, 2021. - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_05_49_983.html

ZeJN
zelena javna nabava

Zelena javna nabava i EU Ecolabel u sinergiji

ECAT je baza EU-a o proizvodima koji nose eko-oznaku EU Ecolabel
http://ec.europa.eu/ecat/hotels-campsites/en

MINGOR kao nadležno tijelo vodi HR EU Ecolabel bazu
https://mingor.gov.hr/nacionalni-registar-eu-ecolabel-proizvoda-i-usluga/8145

Facebook stranica EU Ecolabel Hrvatska

https://www.facebook.com/EU-Ecolabel-Hrvatska-917984185032743

zeJN
zelena javna nabava

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Pitanja uputiti na MINGOR

o zelenoj javnoj nabavi: zelena.nabava@mingor.hr

o znaku EU Ecolabel: eko-oznake@mingor.hr

ZeJN
zelena javna nabava